

JAARVERSLAG 2020

De Mussen

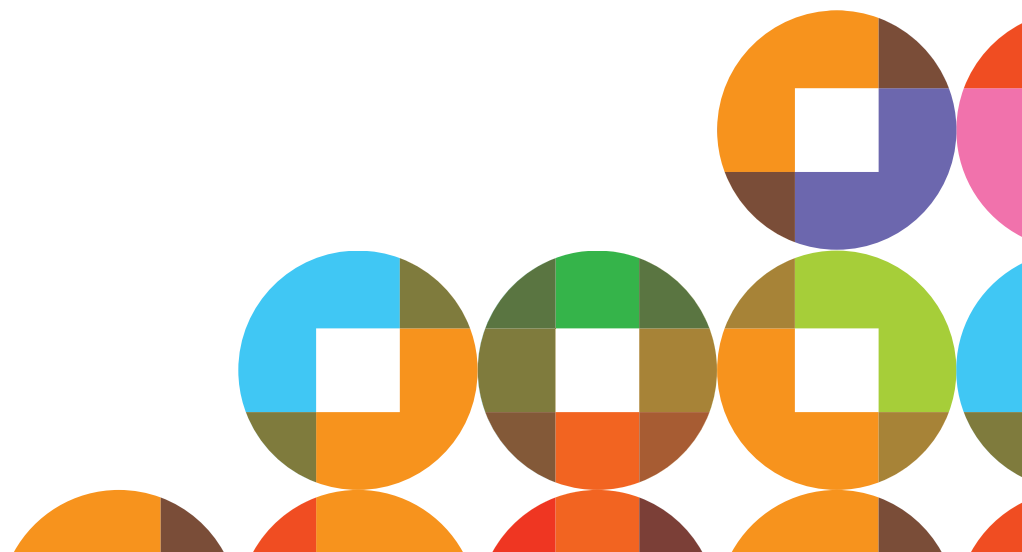
Huis van de buurt, Thuis in de buurt

DE VOLGENDE FONDSEN STEUNDEN DE MUSSEN IN 2020:

INHOUD

VOORWOORD DOOR DE VOORZITTER	04
ORGANISATIE DE MUSSEN	08
PROGRAMMALIJNEN IN DE MUSSEN	12
BUURTCENTRUM DE MUSSEN	14
• Kinderen	14
• Jeugdeducatie	20
• Kinderopvang De Mussen	24
• Meiden	30
• Tieners en Jongeren	34
• Volwassenen / Ouders	36
BUURTSPOORTVERENIGING DE MUSSEN	54
STEUN VOOR DE MUSSEN	58
BALANS	60

VOORZITTER BESTUUR ROLF SCHUURMAN

VOORWOORD

Beste lezer,

Afgelopen jaar was een bijzonder jaar, het Coronavirus had de wereld in haar greep en had een enorme impact op ons leven. Zo ook bij De Mussen. De bijzondere situatie, waarin we zoveel mogelijk thuis moesten blijven en slechts beperkt contact konden hebben met anderen heeft grote impact gehad op onze activiteiten. We hebben helaas voor een lange periode onze deuren moeten sluiten voor de kinderen en buurtbewoners. Dat is in het lange, bijna 95-jarige, bestaan van De Mussen nog nooit voorgekomen.

Corona stelde ons voor een enorme uitdaging omdat we normaal zo'n 2000 bezoekers per week verwelkomen in ons buurtcentrum. We hebben, met heel veel creativiteit, veel initiatieven opgezet om kinderen en volwassenen in de buurt bij te staan in deze moeilijke tijd. Met onder meer spreekuur van de Schilderswijk Moeders voor noodsituaties, opvang van kinderen uit extra kwetsbare gezinnen, online-huiswerkbegeleiding, een boodschappendienst en een Mussen community kanaal voor vermaak en ondersteuning. Verder zijn onze jongerenwerkers de straat op gegaan om contact te leggen met jongeren. Naast de zorgen en onzekerheid die er waren is het goed te zien dat er ook veel goede en mooie initiatieven zijn ontstaan, mensen die opstaan om elkaar te helpen.

Gelukkig lijkt het erop dat er met de komst van de vaccins weer mogelijkheden komen voor een 'normaal' leven. Laten we hopen dat we snel iedereen weer in het buurthuis kunnen ontvangen. Er zijn signalen dat de gevolgen van Corona, juist in de kwetsbare wijken, diepgaande negatieve gevolgen zullen hebben. Wij merken dit ook in ons contact met de buurtbewoners. Extra inzet van middelen voor het welzijnswerk is denk ik de komende jaren vereist om de negatieve gevolgen op te kunnen vangen.

En dan kom ik bij het belang van het hedendaagse welzijnswerk. Het welzijnswerk is de laatste jaren veranderd van een meer sectorale benadering naar een integrale benadering met een brede scope die raakt aan een veelheid aan beleidsvelden zoals zorg, sport, participatie, emancipatie en cultuur. Daarbij gaat het om het vergroten van de zelfredzaamheid en van de kwaliteit van leven van de bewoners. Dit is een extra grote uitdaging in een tijd waarin de kloof tussen arm en rijk en tussen inwoners van kansrijke en kansarme wijken steeds groter wordt.

De Mussen heeft een eigen integrale aanpak ontwikkeld vanuit een ondernemende instelling. Daarbij staat de leefwereld van de bewoners centraal. Wij zoeken de kracht van de bewoners en proberen deze verder te ontwikkelen. In de wijk is sprake van samenhangende complexe problematieken bij bewoners die alleen in samenhang kan worden aangepakt. Wij stellen de leefwereld van mensen hierbij centraal en niet de systeemwereld. Dat maakt het werken in de praktijk soms wel lastig, omdat wij ook te maken hebben met formele kaders. Het is meer en meer nodig om buiten de kaders te kunnen denken om samenlevingsgerichte oplossingen te kunnen ontwikkelen. Ontschotting is daarbij essentieel en biedt een duidelijke meerwaarde. In het zorglandschap kan bijvoorbeeld met inzet van welzijn meer ingezet worden op preventie en samenleving (de lijn). Dit leidt tot besparingen elders (1e en 2e lijn) en past in deze benadering.

Om integrale aanpak verder te ontwikkelen zijn een aantal zaken essentieel. Allereerst dient er sprake te zijn van continuïteit. Dat is essentieel als je werkt vanuit het vertrouwen met mensen. Daarnaast vraagt deze benadering ook meer sturing op impact en effect dan op input. Kijk niet naar de inzet van de professionals, maar kijk naar wat hij teweeg brengt, naar de effecten van de interventies. En geef daarbij de professionals meer bewegingsvrijheid. De Mussen stelt zich hierin ondernemend op en zoekt daarbij naar een balans tussen zorg voor continuïteit en het ontwikkelen van innovatieve interventies. Dat doen we in samenwerking met vele partners en ook samen met de gemeente.

Onze aanpak heeft ook dit jaar weer geleid tot mooie projecten. Ik wil hier enkele noemen. In het kader van de innovatiesubsidie Welzijn 070 heeft De Mussen samen met JMO een samenwerkingsproject opgezet om de toegankelijkheid van de Jeugdzorg voor gezinnen in de Schilderswijk te vergroten. Onderdeel van dit project is de pilot Duo-coaching, waarbij een jeugdhulpverlener van de JMO samen met een Schilderswijk Moeder een gezin begeleidt. Ook zijn wij gestart met een nieuw Europees project ENSURE. Dit project richt zich op het aanpakken van omstandigheden die mensen kwetsbaar maken, door middel van een proactieve werkwijze en de inzet van een peer-to-peer methodiek. De Werkplaats heeft dit jaar ook weer wijkbewoners naar werk begeleid. Sinds dit jaar neemt de Werkplaats deel aan het programma 'een nieuw bestaan, een nieuwe baan' van het GAK. Dit programma heeft als doel om vluchtelingen en nieuwkomers te ondersteunen in hun weg naar werk.

In coronatijd heeft ook een aantal specifieke projecten plaatsgevonden. In de meivakantie hebben de jeugdwerkers een online-programma opgezet: bij 1000 kinderen in de wijk is een vakantiebox gebracht, waarmee de kinderen deel konden nemen aan het online vakantieprogramma. Met kerst zijn er 100 maaltijdboxen gevuld die gezinnen konden gebruiken om thuis te gaan koken. Dit koken werd op kerstavond door een kok van De Mussen online begeleid. Verder is er voorlichting gestart over het belang van vaccineren. Bewoners in de Schilderswijk zijn hier, onder invloed van fake nieuws, terughoudend om zich te laten vaccineren.

Verder kan ik met trots melden dat twee van onze projecten zijn genomineerd voor prijzen: de Schilderswijk Moeders voor een 'Appeltje van Oranje' en de TalentenTent! voor de Haagse C!

Zo blijkt maar weer dat ondanks corona, De Mussen bruist van de activiteiten. Dat gebeurt dankzij de enorme inzet van onze werknemers en de vele vrijwilligers. Zij hebben zeker in dit jaar met corona een geweldige inspanning verricht. Daar ben ik oprecht trots op!

Maar ook de gemeente Den Haag, de donateurs en de vele fondsen die ons steunen dragen hun steentje daaraan bij. Heel veel dank daarvoor.

Volgend jaar bestaan we 95 jaar. Ik hoop dat we dit in weer wat normalere omstandigheden kunnen vieren.

Rolf Schuurman
Voorzitter bestuur

ORGANISATIE DE MUSSEN

MEDEWERKERS

Buurtcentrum De Mussen

Het team van het buurtcentrum bestond in 2020 uit 27 medewerkers (22,8 FTE). Ons multiculturele team bestaat uit medewerkers van diverse leeftijden en achtergronden en is een goede afspiegeling van de wijk waarin we werken. Deze diversiteit draagt er toe bij dat we de wijk goed kennen, een goed contact hebben met de wijkbewoners en vertrouwen genieten bij hen.

Kinderopvang De Mussen

Bij de Stichting Kinderopvang De Mussen waren het afgelopen jaar 16 medewerkers (7,4 FTE) in dienst voor de opvang van peuters en kinderen buiten school.

Leerwerkbedrijf

Bij het Leerwerkbedrijf van De Mussen waren in 2020, 61 medewerkers werkzaam in de Stipbanenregeling van de gemeente Den Haag. Deze regeling geeft werkloze mensen met een lange afstand tot de arbeidsmarkt kans om werkervaring op te doen.

Voor De Mussen zijn deze extra collega's een welkome aanvulling om alle werkzaamheden bij het beheer, de receptie, de administratie, het jeugdwerk, de buurt-sportvereniging, de kinderopvang, etc. uit te kunnen voeren. In 2020 is 54% van de werknemers doorgestroomd naar andere banen. De STIP-regeling is dus zowel voor de organisatie als voor de mensen zelf van grote waarde!

"Ik ben heel erg dankbaar ben voor de kans die ik bij De Mussen heb gekregen. Omdat ik een nieuwkomer ben en nog niet lang in Nederland woon, was het voor mij moeilijk om een baan te vinden. Ik vond het fijn dat er bij De Mussen mensen werken met verschillende achtergronden. Hierdoor voelde ik mij snel thuis, kreeg ik meer zelfvertrouwen en vergat ik dat ik een nieuwkomer was. Dat maakte dat ik gemakkelijker kon integreren in de samenleving. Door deze Stipbaan bij De Mussen heb ik ervaring opgedaan bij de financiële administratie en heb ik mij daar verder in kunnen ontwikkelen. Ik heb daarbij veel hulp gehad van mijn collega's."

Reda – assistent financieel medewerker

Vrijwilligers

De vrijwilligers bij De Mussen zijn trouw en sommigen van hen zijn al jarenlang actief. Het verloop is niet groot, hoewel sommige activiteiten vanwege Corona op een laag pitje stonden. Hierdoor konden een aantal vrijwilligers niet ingezet worden bij de sport- en kinderactiviteiten. Ook zijn er veel nieuwe vrijwilligers bij De Mussen gekomen. Zo zijn er bij de huiswerkbegeleiding 32 nieuwe vrijwilligers gekomen die kinderen ondersteund hebben bij hun schoolwerk, zowel online sessies als fysieke sessies bij De Mussen. Aan het eind van het jaar waren er nog steeds 150 vrijwilligers betrokken bij De Mussen. Afhankelijk van hun taken of project kregen zij training, begeleiding en intervisie om op die manier goed toegerust te zijn voor hun onmisbare rol binnen de organisatie.

10

Stagiaires

Circa dertig stagiaires van verschillende mbo- en hbo-opleidingen liepen het afgelopen jaar stage bij De Mussen. Daarnaast had De Mussen ook dit jaar weer maatschappelijke stageplaatsen voor middelbare scholieren. Veel stagiaires blijven na hun stageperiode nog betrokken bij De Mussen als vrijwilliger.

Vakkrachten

Bij De Mussen verzorgen tientallen vakkrachten verschillende cursussen in onder andere de Talententent!, bij de Zomerschool, het Leerkansenprofiel en de Buurtsport Vereniging.

"Wat ik doe, doe ik met plezier, En uit me hart. Ik heb het ook met jullie allemaal super fijn naar me zin."

Appje van Ilham,
Vrijwilliger bij het kinderwerk

JEUGDLINTJE VOOR LUCKY

Eén van onze vrijwilligers is Lucky. Lucky is nu 14 jaar, maar hij komt al bij De Mussen sinds zijn kleutertijd. De afgelopen jaren werkte Lucky, met veel inzet en plezier, als vrijwilliger mee bij het kinderwerk. Voor deze werkzaamheden heeft hij van de gemeente Den Haag een jeugdlintje in ontvangst mogen nemen. We zijn super trots op onze Lucky!

Lucky 14 jaar, Vrijwilliger bij het kinderwerk

SAMENWERKING

Om de kansen van wijkbewoners te vergroten werkt De Mussen met tal van organisaties in en buiten de wijk samen. Het afgelopen jaar is de samenwerking met de omringende scholen en andere instellingen in de wijk in het kader van de Vreedzame wijk geïntensiveerd. De Mussen heeft het initiatief genomen om met andere hulpverlenende instellingen en organisaties een samenwerkingsverband (Samen Schilderswijk) op te richten om gezamenlijke zorg te dragen dat gezinnen in de wijk tijdig de juiste zorg

kunnen krijgen. Beiden samenwerkingsverbanden worden later in dit verslag uitgebreider beschreven.

Met andere instellingen en organisaties in de wijk werd ook in 2020 het aanbod afgestemd aan de Haagse Tafels. De Buurtsportcoach werkt intensief samen met de gezondheidscentra De Rubenshoek en De Koning. De Kinderkunstschool is een gezamenlijk project met het Mauritshuis. De Mussen werkt daarnaast nauw samen met de wijkagenten van bureau Hoefkade. Met Europese partners in België, Frankrijk en Engeland wordt er in diverse Europese projecten samengewerkt.

LEDEN

Wijkbewoners kunnen lid worden van Community De Mussen. Met een communitypas kunnen zij deelnemen aan de cursussen bij De Mussen. Houders van een Ooievaarspas kunnen korting krijgen op het lidmaatschap.

11

PROGRAMMALIJNEN IN DE MUSSEN

De Mussen biedt haar activiteiten aan in de programmalijnen Participatie, Kunst & Cultuureducatie, Bewegen & Gezondheid en Natuur & Techniek.

Participatie

Het programma Participatie is gericht op actief en zelfredzaam kunnen deelnemen aan de samenleving. Bij alle activiteiten van kinderen en jongeren in De Mussen is er aandacht voor de ontwikkeling van sociale en communicatieve vaardigheden: leren spelen en delen met elkaar, leren omgaan met boosheid en ruzie, je eigen grens en die van een ander respecteren. Voor de toekomst van de kinderen is het bovendien van belang om voldoende zelfvertrouwen en een goed zelfbeeld te ontwikkelen. In de pedagogische aanpak van de jeugdwerkers wordt hier veel aandacht aan besteed. Leden van De Mussen hebben invloed op ons programma-aanbod. De Mussen biedt buurtgroepen en zelforganisaties ruimte en faciliteiten.

Bewegen & Gezondheid

Om een gelukkig en zelfstandig leven te kunnen leiden is een goede gezondheid heel belangrijk. Met de programmalijn Bewegen & Gezondheid wil De Mussen een bijdrage leveren aan de verbetering van gezondheid en welzijn van wijkbewoners. Bij sport- en beweegactiviteiten ontwikkelen kinderen en jongeren daarnaast ook belangrijke sociale vaardigheden. Zo leren zij onderdeel te zijn van een team, om te gaan met regels, met winnen en verliezen en grenzen van de ander en zichzelf te respecteren. Naast het sportaanbod wordt in deze programmalijn ook voorlichting gegeven over een gezonde levensstijl. Het laatste is van belang in een wijk waar te veel mensen chronisch ziek zijn en wijkbewoners meer dan gemiddeld te kampen hebben met overgewicht en obesitas.

Kunst & Cultuureducatie

Door middel van een aanbod op het gebied van kunst en cultuur streeft De Mussen ernaar om kinderen en jongeren te leren om zich te uiten in de verschillende kunstdisciplines. Hierdoor worden creatieve denkprocessen bevorderd. Kunst- en cultuureducatie kan kinderen en jongeren ondersteunen bij het ontwikkelen van een eigen identiteit. Door middel van kunst en cultuur kunnen zij leren zichzelf goed uit te drukken en leren open te staan voor anderen. In deze programmalijn komen ook algemene vaardigheden aan bod zoals de ontwikkeling van de (fijne) motoriek, (zelf)reflectie en het belang van oefening, doorzettingsvermogen en discipline. Kinderen en jongeren

leren wat ervoor nodig is om samen iets moois te maken en hoeveel plezier is te beleven aan het maken van kunst.

Natuur & Techniek

Dit programma richt zich op het onderzoekend en ontwerpend leren. Hierbij werken kinderen als onderzoeker en 'ontwerper' en ontwikkelen ze met elkaar hun begrip van concepten uit natuur en techniek. Onderzoeken en ontwerpen zijn daarbij geen doel op zich, maar een manier van werken die vanuit de verwondering en nieuwsgierigheid kinderen (samen) laat waarnemen, nadenken, handelen en reflecteren. De cognitieve ontwikkeling wordt in dit programma bevorderd en er is tevens veel ruimte voor creativiteit.

BUURTCENTRUM DE MUSSEN KINDEREN

Ruimte voor ontwikkeling

De Mussen wil een veilige en vertrouwde plek zijn waar kinderen na school met elkaar kunnen spelen en hun talenten en sociale vaardigheden kunnen ontwikkelen. Jeugdwerkers begeleiden kinderen in hun ontwikkeling naar volwassenheid. Daarnaast geven zij opvoedingsondersteuning aan de ouders. De jeugdwerkers worden hierbij geassisteerd door vrijwilligers en stagiaires. De jeugdwerkers slaan bruggen tussen het opgroeien van kinderen thuis, op school en in het publieke domein. Binnen het jeugdwerk van De Mussen staan burgerschapsvorming, het ontwikkelen van sociale vaardigheden en talentontwikkeling centraal. Iedere dag na school en in alle schoolvakanties heeft De Mussen voor kinderen in de wijk een veelzijdig activiteitenprogramma op het gebied van ontspanning, ontmoeting, vorming, educatie, kunst, cultuur en sport.

In 2020 hebben meer dan 800 kinderen deelgenomen aan de verschillende kinderactiviteiten

Werkwijze

Binnen het kinderwerk van De Mussen wordt gewerkt met drie verschillende fases:

• Fase 1: Kennismakingsactiviteiten

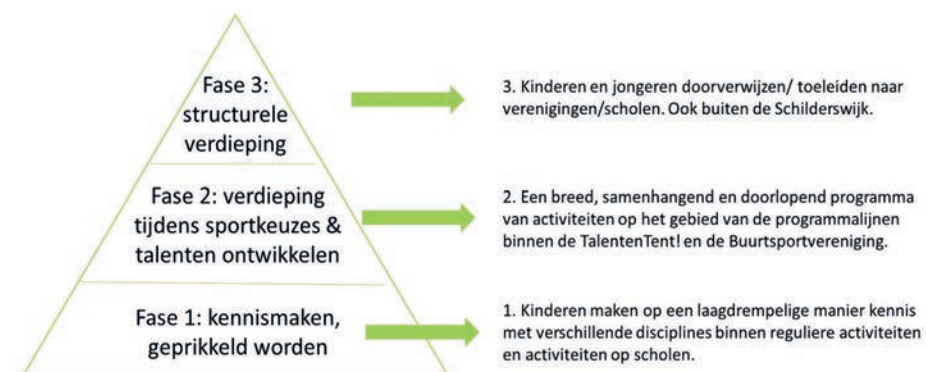
Tijdens de inloopactiviteiten van De Mussen maken kinderen op een laagdrempelige manier kennis met diverse disciplines op het gebied van sport & bewegen, kunst & cultuur en natuur & techniek. In deze fase worden kinderen geënthousiasmeerd en geprikkeld om de verdieping in te gaan.

• Fase 2: Verdieping in disciplines

Binnen het talentontwikkelingsprogramma van De Mussen en BSV De Mussen kunnen kinderen onder begeleiding van gespecialiseerde vakkrachten en sportkrachten hun talenten verder ontwikkelen.

• Fase 3: Structurele verdieping

Kinderen met veel affiniteit en/of talent voor een specifieke discipline worden met een warme hand toegeleid naar instellingen en verenigingen buiten de wijk.

Ouderbetrokkenheid

Betrokkenheid van ouders bij al deze stappen vinden we van groot belang. Ouders worden actief betrokken bij het aanbod van De Mussen en de ontwikkeling van hun kinderen. Zo zijn er regelmatig optredens, toernooien en exposities van kinderen waar ouders voor uitgenodigd worden. In 2020 moesten we dit op een andere manier vormgeven. We hebben veel telefonisch contact gehad met ouders en hebben filmpjes en foto's verspreid.

Jeugdwerk ten tijde van corona

Vanwege de coronamaatregelen moesten we het jeugdwerk anders vormgeven en hebben we het aangepast aan de nieuwe mogelijkheden. Tijdens de lockdowns zijn de jeugdwerkers vooral de straat op geweest om in contact te blijven met kinderen en jongeren en organiseerden we buitenactiviteiten. Daarnaast hielden zij, telefonisch of via WhatsApp, contact met kinderen en hun ouders. Een deel van de activiteiten konden we online aanbieden via onze Mussen community kanalen. Jeugdwerkers, vakkrachten en stagiaires postten veel grappige/leerzame en opbeurende filmpjes op het kanaal, waarmee zij kinderen en hun ouders een hart onder de riem staken en tips gaven hoe het thuis leuk te maken tijdens een lockdown.

'YES, nu kan ik gelukkig thuis nog knutselen!'

Fatma, 7 jaar reactie op de knutselbox

Naschoolse activiteiten

Om de online activiteiten te volgen konden de kinderen regelmatig een tasje met knutselmateriaal en spelletjes bij De Mussen ophalen. Er werden buitenactiviteiten georganiseerd op het Mr. De Bruijnplein, zoals sjoelen, kapla, knutselen, spelletjes en sportactiviteiten. Ook de Sportotheek bracht tijdens de lockdown kinderen veel plezier.

In de maanden dat er geen lockdown was, moesten we ons houden aan het maximaal aantal bezoekers per ruimte. Doordat we een groot gebouw hebben, met vele ruimtes en er voor kinderen net iets meer mogelijk was dan voor volwassenen, hebben toch honderden kinderen deelgenomen aan onze activiteiten:

- Samen spelen in de kleuterclubs en kinderclubs.
- Je talent ontwikkelen binnen de cursussen van de Talententent!.
- Bewegen en kennismaken met verschillende sporten bij de Buurtsportvereniging.
- Als je overgewicht hebt, met je ouders deelnemen aan het programma Kanjers!.
- Films kijken bij Cinema De Mussen.

- Speelgoed lenen bij de speelotheek.
- Met buitenspeelgoed spelen bij de Sportotheek.
- Deelnemen aan Crownie projecten waar zij bijdragen aan de leefbaarheid van de wijk.

Vakantieactiviteiten

De meivakantie was de eerste vakantie die door corona geen doorgang kon vinden. Jeugdwerkers hebben toen 1.000 vakantie-doe-boxen gemaakt voor kinderen uit de Schilderswijk. Zij brachten deze, met hulp van de dierenambulance en de wijkagenten, langs bij de gezinnen thuis. Het was hartverwarmend om de blijdschap hierover te zien bij de kinderen! Ook de ouders konden het zeer waarderen.

Voor de herfst- en een deel van de kerstvakantie was er ook een online programma, alle kampen hebben we helaas af moeten lassen. In de krokusvakantie en in de zomervakantie was het gelukkig wél mogelijk om een programma bij De Mussen te organiseren.

Thema's van de verschillende vakantie-weeken waren bijvoorbeeld Superhelden, Jungle, Circus en Avontuur. Bij De Mussen werden leuke en leerzame activiteiten georganiseerd zoals een workshop reptielen, sport- en spelmiddagen, een waterstormbaan, theater - en circus activiteiten en veel sporten, bewegen en knutselen.

Maar we zijn er ook met de kinderen op uit gegaan: picknicken en spelletjes doen in het park, naar het strand en de duinen. We

bezochten Sealife, de Uithof en het Archeon. Hoogtepunt van het jaar waren weer de Jeugd Vakantie Activiteiten (JVA) in Duinrell, waar we dagelijks met 120 kinderen uit de Schilderswijk aan deelnamen.

Ook de uitstapjes naar de Kust Zeil Vereniging in Scheveningen waren heel erg geliefd bij de kinderen; ze hadden enorm veel plezier met spelletjes in de duinen, op het strand en in het water.

WAT LEREN KINDEREN BIJ HET JEUGDWERK?

- Kinderen ontwikkelen hun sociale vaardigheden door samen met andere kinderen te spelen
- Verbeteren hun grove en fijne motoriek door middel van knutselen, sportlessen, buitenspelen, etc.
- Burgerschapsvaardigheden; ze leren onderdeel te zijn van een geheel, rekening te houden met anderen, zich te voegen, afspraken na te komen, maar ook voor zichzelf op te komen, hun grenzen aan te geven en hun mening te geven.
- Kinderen leren verantwoordelijkheid te nemen voor zichzelf, elkaar en hun leefomgeving.

RAP "WEES BEWUST"

Hou je hoofd erbij, je moet bewust zijn. Respect de vrouwen het kan net zo goed je zus zijn. Voor die al die mannen die ergens op een hoek staan. Toon respect, praat niet of spreek haar goed aan. Onthou goed, dat je vrouwen eenmaal nodig hebt. Dat is de reden dat ik deze boodschap overbreng. Dus denk goed na, voor je woorden uit je mond sis. Wees bewust als dames in het rond fix.

Heb je een broertje of een zusje laat hun zien hoe het wel moet. Plekken als de mussen ik weet zeker het komt wel goed. Ga naar school, pak papier je moet het zelf doen.

Geloof me broertje je toekomst heeft dan een voordeel. Je gaat het leren, iedereen heeft straks een oordeel. Laat die onzin achter je als je naar voor wil. Broertje maak je ouders trots en wees de juiste voorbeeld.

18

TalentenTent!

Bij de TalentenTent!, het talentontwikkelingsprogramma van De Mussen, kunnen kinderen zich verdiepen in verschillende kunstdisciplines en hun talenten daarin ontdekken en ontwikkelen. Dit wordt veelal mogelijk gemaakt door bijdragen van fondsen, serviceclubs, bedrijven en sponsors.

In 2020 werden in de TalentenTent! de volgende cursussen aangeboden:

- Circus
- Muziekinstrumenten
- Schaken
- Rappen
- Dansen
- Schilderen & tekenen
- Atelier De Mussen
- Theater
- Kinderkooktuin

In de periode dat De Mussen dicht was vanwege de coronamaatregelen zijn verschillende cursussen online of buiten op het Meester de Bruinplein aangeboden.

19

WAT LEREN KINDEREN VAN KUNST- EN CULTUUREDUCATIE?

- Hun talenten te ontwikkelen
- Zich uiten in verschillende kunstdisciplines
- Creatief denken
- Open staan voor verschillende oplossingen
- Zelfreflectie
- Het belang van oefening en doorzettingsvermogen
- Langetermijndenken
- Onderscheidend vermogen
- Samenwerken
- Plezier beleven aan kunst

JEUGDEDUCATIE

Samenwerking met scholen

Samen met de scholen in de omgeving werkt De Mussen aan het vergroten van ontwikkelingskansen van kinderen. Het afgelopen jaar heeft De Mussen intensief samengewerkt met vier omliggende basisscholen. Zo werden activiteiten met elkaar afgestemd en werden kinderen en ouders vanuit de scholen doorverwezen naar activiteiten bij De Mussen. Als kinderen, om welke reden dan ook in de knel dreigen te raken (problemen in de gezinnen, pestgedrag, etc.) worden de zorgen hierom gedeeld met de scholen en wordt er met hen gezocht naar een oplossing. Daarnaast biedt De Mussen de scholen extra lessen aan in het kader van het leerkanalenprofiel (LKP) en de Zomerschool. Onderzoek heeft aangetoond dat kinderen, met deze geïntegreerde aanpak, het beste uit zichzelf kunnen halen.

In 2020 hebben meer dan 900 kinderen deelgenomen aan de diverse onderwijsprogramma's.

Extra leerachterstanden in 2020

Door de coronamaatregelen volgden de kinderen dit jaar gedurende een langere periode online lessen. Voor kinderen in de Schilderswijk was dit geen ideale situatie: kinderen hadden niet altijd een laptop om de lessen te volgen, niet alle ouders waren in staat om hun kinderen te helpen en sommige kinderen hadden thuis letterlijk weinig ruimte om rustig aan hun schoolwerk te werken. Hierdoor liepen kinderen extra onderwijsachterstand op.

De Mussen heeft getracht de kinderen en hun ouders zo veel mogelijk te ondersteunen, door bijvoorbeeld laptops te regelen, ouders te adviseren en te ondersteunen bij de begeleiding van hun kinderen, het organiseren van extra huiswerkbegeleiding en Citotraining en de Zomerschool open te stellen voor meer kinderen. Ook konden kinderen uit kwetsbare gezinnen tijdens de tweede lockdown bij de noodopvang van De Mussen terecht. Onder begeleiding van de jeugdwerkers konden de kinderen de online lessen volgen en werden zij geholpen bij het maken van hun huiswerk.

Vreedzame wijk

Al een aantal jaar horen we geluiden dat organisaties uit de wijk tegen verschillende belemmeringen aanlopen. Zo is er geen eenduidig pedagogisch klimaat en worden activiteiten van diverse organisaties onvoldoende met elkaar afgestemd. Om dit te verbeteren heeft De Mussen het

initiatief genomen om met andere organisaties, vanuit een gezamenlijke pedagogische visie, nauw te gaan samenwerken. Samen met drie scholen (Jan Ligthartschool, Triangel en de Prinses Ireneschool) en de politie hebben we in 2020 een start gemaakt met de Vreedzame wijk. Dit is een landelijk programma met veel expertise in het ontwikkelen van een door iedereen gedragen positief pedagogisch klimaat in de wijk, waar ook burgerschapsvorming een belangrijk onderdeel van is.

Er zijn vanuit bovenstaande kerngroep gesprekken gevoerd met relevante organisaties die in Schilderswijk-Oost met kinderen werken zoals: de bibliotheek, de Haagse Sporttuin, Zebra Welzijn; Haagse hopjes en opbouwwerk en Streetsport. Al deze organisaties hebben laten weten dat

22

zij deel willen nemen aan de vreedzame wijk. Het afgelopen jaar zijn er 2 twee startbijeenkomsten georganiseerd, waar 30 medewerkers van 9 verschillende organisaties aan deelnamen. Alle medewerkers van De Mussen die met jeugd werken, hebben deelgenomen aan verschillende workshops van Stichting Vreedzaam. Doel hiervan was om het pedagogische klimaat te versterken binnen De Mussen zelf en deze aan te laten sluiten op het gedachtegoed van de Vreedzame wijk. Tijdens de workshops werd er aandacht besteed aan thema's als een positief opvoedklimaat, burgerschap, conflicthantering en mediatie. Medewerkers hebben de vreedzame methodiek geïmplementeerd in hun werkwijze.

Al met al is er het afgelopen jaar een goede start gemaakt met de ontwikkeling van een Vreedzame wijk in de Schilderswijk-Oost!

Leerkansenprofiel (LKP)

Voor een aantal omliggende scholen verzorgt De Mussen het Leer Kansen Profiel (LKP). Met de invoering van het LKP wordt de schooltijd met 6 uur per week verlengd. Doelstelling hierbij is:

- Verbeteren van taalvaardigheid van leerlingen
- Wegwerken van onderwijsachterstanden en vergroten van ontwikkelingskansen
- Brede vorming van leerlingen en talentontwikkeling
- Versterken van sociaal economische ontwikkeling

De Mussen biedt LKP onderwijspakketten aan op het gebied van media & communicatie, Culturele Vorming, Voeding & koken, Natuur, techniek & ICT, Sport & gezondheid en Buitenspel. Ruim 250 kinderen volgen meerdere malen per week LKP lessen. Wanneer kinderen nieuwsgierig zijn geworden en zich verder willen ontwikkelen in een bepaalde discipline,

kunnen zij deelnemen aan 'De Talententent!', het talentontwikkelingsprogramma van De Mussen.

Zomerschool

Het afgelopen jaar organiseerde De Mussen weer een Zomerschool voor leerlingen van de omringende scholen. Leidraad in het programma van de Zomerschool is dat kinderen leren samenwerken, kritisch denken, creatief denken en communiceren, maar ook plezier hebben!

De Zomerschool had dit jaar ruim 140 deelnemers. Tijdens de Zomerschool kregen de kinderen in de ochtend extra lessen in taal en 's middags waren er workshops en uitstapjes die aansloten bij de thema's die in de ochtend werden behandeld. De thema's waar de kinderen dit jaar aan werkten waren onder andere dieren, beroemd zijn, junkfood, (sociale) media en reptielen. De kinderen gingen tijdens de Zomerschool ook op stap: op excursie met de boswachter in het Westbroekpark, naar het filmhuis voor een film over junkfood en ze volgden een workshop Nepnieuws in het museum "Beeld en Geluid".

CitoTalent

De Mussen organiseerde in samenwerking met de Koningin Beatrixschool het project CitoTalent. Het doel van CitoTalent is het verbeteren van het niveau van kinderen op het gebied van taal en woordenschat, rekenen, spelling en begrijpend lezen. Bij CitoTalent krijgen de kinderen gedurende 15 weken, wekelijks 2,5 uur spelenderwijs

Citotraining en creatieve workshops. Het programma is interactief en de workshops zijn uitdagend.

Huiswerkbegeleiding

Door corona was er dit jaar extra aandacht voor huiswerkbegeleiding. Enthousiaste vrijwilligers begeleidden kinderen bij hun huiswerk en het maken van werkstukken en presentaties. Dit gebeurde zowel bij De Mussen, als online. In totaal kregen 61 kinderen begeleiding van 29 enthousiaste vrijwilligers. Het was geweldig om te zien hoeveel vrijwilligers zich inzetten voor de kinderen in deze coronaperiode!

Minibieb

De Minibieb in De Mussen bestaat uit meerdere boekenkasten verspreid door het gebouw waar kinderen en hun ouders kinderboeken kunnen lenen en ruilen. En als je een boek hééél erg mooi vindt, mag je het houden! Voor de kinderen is de minibieb een hele laagdrempelige manier om ook thuis te kunnen lezen en te ervaren hoeveel plezier een mooi boek kan geven.

23

KINDEROPVANG DE MUSSEN

Bij de Stichting Kinderopvang De Mussen zijn Peuteropvang en Buitenschoolse Opvang ondergebracht. Ook bij de Kinderopvang streeft De Mussen naar optimale ontwikkelingskansen voor kinderen.

Het team

Het team bestaat uit 16 pedagogisch medewerkers die worden ondersteund door assistenten met participatiebanen en diverse stagiaires.

Kinderopvang De Mussen
heeft het afgelopen jaar
76 kinderen bereikt.

Ouders

Betrokkenheid van ouders bij de opvang van kinderen is essentieel voor de ontwikkeling van het kind. Bij het halen en brengen van de kinderen hebben de pedagogische medewerkers dagelijks contact met de ouders. Regelmatig zijn er gesprekken met ouders waarbij de ontwikkeling van hun kind wordt besproken. Bij de Peuteropvang worden ouders gestimuleerd om mee te spelen op de groepen en mee te doen met ouder- en kindactiviteiten. Daarnaast konden ouders ook het afgelopen jaar deelnemen aan tal van programma's en activiteiten in De Mussen in het kader van opvoedingsondersteuning. Bij de BSO worden veel kinderen 4 of 5 dagen opgevangen, voor hen is de opvang een tweede huis, waar ouders nauw bij betrokken zijn. Tevens worden bij zowel de Peuteropvang als de BSO ouders geraadpleegd voor inhoudelijke en beleidsmatige zaken.

Kinderopvang ten tijde van de coronamaatregelen

De Peuteropvang was gedurende de eerste lockdown gesloten, met uitzondering van de noodopvang voor kinderen van ouders met cruciale beroepen. Tijdens de tweede lockdown konden we gelukkig wel open voor kinderen uit kwetsbare gezinnen. De pedagogische medewerkers hebben in deze perioden voor de peuters die niet konden komen werkpakketten gemaakt, met werkjes die kinderen thuis konden maken en een beschrijving erbij

voor de ouders. Daarnaast was er ook telefonisch en online contact met zowel de kinderen als de ouders. Ouders konden advies vragen over verschillende zaken en de juffen lazen de peuters voor op het Mussen community kanaal. Om eventuele achterstanden zoveel mogelijk te beperken hebben alle peuters de mogelijkheid gehad om twee weken in de zomervakantie en 1 week in de herfstvakantie extra gebruik te maken van de peuteropvang. Bij de BSO werden tijdens de lockdowns uitsluitend kinderen opgevangen van ouders in kwetsbare beroepen.

WAT LEREN KINDEREN OP DE PEUTEROPVANG?

- 3.000 Nederlandse woordjes
- Knippen, plakken en kleuren
- Hun mama even missen
- Puzzelen, bouwen
- Rennen, klimmen en fietsen
- Opruimen
- Kleuren en vormen
- Gesprekjes voeren en vertellen in de groep
- Samen spelen
- Samen overleggen
- Meedoen in een groep
- Voor jezelf opkomen
- Ruzies bijleggen
- Zelfstandig dingen doen, bijvoorbeeld aankleden
- Zelf oplossingen zoeken

PEUTEROPVANG MET VOORSCHOOLSE EDUCATIE

Peuteropvang De Mussen biedt Voorschoolse educatie aan peuters van 2,5 tot 4 jaar. Bij de Peuteropvang worden kinderen voorbereid op een goede start op de basisschool, hetgeen hun kansen op een succesvolle schoolloopbaan zal vergroten. De kinderen die Peuteropvang De Mussen bezoeken hebben vrijwel allemaal een 'indicatie voor extra speel-leertijd' en bezoeken de opvang 4 tot 5 dagdelen per week. Peuters komen voor een indicatie in aanmerking wanneer thuis een andere taal dan het Nederlands wordt gesproken en/of indien het CJG een achterstand op sociaal-emotioneel gebied constateert. Als gevolg van de harmonisatiewet waren we helaas het afgelopen jaar genoodzaakt om één groep te sluiten. Hierdoor was er in 2020 op drie groepen plaats voor 48 peuters.

Methode Speelplezier

Peuters ontwikkelen zich door te spelen. De Peuteropvang in De Mussen hanteert de methode Speelplezier, waarbij spelenderwijs verschillende thema's worden behandeld. Gedurende een themaperiode demonstreert de leidster tijdens een rollenspel of tafelpoppenspel een nieuw woord of begrip. Aansluitend wordt het spel in de grote groep gespeeld. Kinderen bereiden spelenderwijs hun woordenschat uit en worden geïnspireerd om zelf te spelen.

In de periode daarna worden de spelen verdiept. De leidster speelt naast de kinderen en lukt al spelend, de kinderen uit tot een gesprek. Ook als de kinderen vrij spelen verrijkt de leidster het spel met spelinterventies.

'Sinds mijn zoontje bij de Peuteropvang komt, zingt hij thuis aan een stuk door'

Moeder van Nouh 3 jaar

Samenspel

Voor peuters van 2 tot 2,5 jaar organiseert De Mussen Samenspel, een wekelijkse speelochtend voor kind én ouder waar door de overstap naar de peuteropvang soepel verloopt. Vanwege Corona is deze activiteit helaas het afgelopen jaar niet goed bezocht.

Samenwerkingspartners

Basisschool de Triangel is onze samenwerkingspartner voor VVE. De werkwijze en de (thema)planning wordt op elkaar afgestemd. Met de interne begeleider van de school is er regelmatig een kindbespreking en zij begeleidt het team en de ouders wanneer er sprake is van zorg met betrekking tot de ontwikkeling van kinderen.

28

29

BUITENSCHOOLSE OPVANG DE MUSSEN

Naast de Peuteropvang heeft De Mussen een kleinschalige BSO die plek biedt aan 20 kinderen in de basisschoolleeftijd. Kinderen van werkende of studerende ouders kunnen 5 dagen per week na schooltijd, op margedagen en in de schoolvakanties opgevangen worden.

Bij de BSO kunnen kinderen vrij spelen of deelnemen aan een gerichte activiteit. Voor de kinderen die de BSO bezoeken is het belangrijk dat zij na een drukke schooldag op de BSO uit kunnen rusten en/of met andere kinderen kunnen spelen.

Kinderen worden daarnaast gestimuleerd om deel te nemen aan de Talententent!, het talentontwikkelingsprogramma van De Mussen. De kinderen kunnen begeleiding krijgen bij hun huiswerk en de meiden kunnen de meidenclub bezoeken. In alle schoolvakanties werken de BSO en het Kinderwerk van De Mussen samen om alle kinderen een fantastisch vakantieprogramma aan te bieden.

"Juf is er morgen BSO?"

Nee schat morgen is het zaterdag dan is de BSO niet open. Mag ik dan bij jou spelen juf? "

MEIDEN

Meiden in de Schilderswijk hebben bij het opgroeien veelal te maken met verschillende, en soms conflicterende, verwachtingen van ouders en de maatschappij. Dan valt het niet altijd mee om daar je eigen weg in te vinden. De meidenclub in De Mussen probeert meiden te steunen in het vinden van hun eigen weg en een eigen stem. Bij het meidenwerk werken we volgens de Superwoman-methodiek. Deze methodiek bestaat uit een preventief, methodisch groepsprogramma, een themaspel en trainingen. Het programma is erop gericht om meiden weerbaar te maken en om hun talenten te ontwikkelen. Belangrijke thema's zijn identiteitsontwikkeling, zelfvertrouwen en zelfbeeld. Daarnaast zijn er bij de meidenclub ook veel leuke activiteiten voor de meiden, bij De Mussen, of daarbuiten.

In 2020 hebben ruim 90 meiden deelgenomen aan de verschillende activiteiten in het meidenwerk.

Meidenwerk ten tijde van corona

Vanaf maart zijn er diverse aangepaste activiteiten aangeboden aan meiden. Zo zijn er diverse online initiatieven ontstaan, zoals het online restaurant, er zijn buitenactiviteiten georganiseerd en de vakantieboxen zijn uitgedeeld, waar meiden een bijdrage aan hebben geleverd. De meidenwerkster hield contact met de meiden via WhatsApp en Instagram. Op het Mussen community kanaal werden verschillende filmpjes voor meiden gepost met tips over verveling thuis, eenzaamheid, etc.

Meidenclub

Vier dagen in de week zijn er diverse activiteiten voor meiden van verschillende leeftijden.

Tijdens de meidenclub kunnen meisjes elkaar ontmoeten, gezamenlijk activiteiten ondernemen, informatie krijgen en met elkaar praten over onderwerpen die hen bezig houden. Met de meidenwerkster kunnen er persoonlijke zaken besproken worden.

WAT LEREN MEIDEN BIJ DE MEIDENCLUB?

- Ontwikkelen van sociale en emotionele vaardigheden
- Ontwikkelen van een positief zelfbeeld
- Samenwerken
- Verantwoordelijkheid nemen voor zichzelf en de ander
- Weerbaarheid van meisjes wordt vergroot
- Horizon wordt vergroot / perspectief verbreed
- Meisjes worden zich bewust van de samenleving waarin zij leven en de keuzes die zij hebben

Welke activiteiten zijn er in de meidenclub?

- Na school kunnen meiden elkaar ontmoeten
- Sportactiviteiten
- Talentontwikkeling: dansles en kookles
- Creatieve workshops
- Moeder- en dochteravonden waar thema's worden besproken om elkaar beter te begrijpen
- Iedere vakantie een uitdagend vakantieprogramma
- In het voorjaar gaan de meiden met elkaar op kamp

De penclub

In samenwerking met Welzijn Scheveningen is het afgelopen jaar de penclub gestart. Bij de Penclub schrijven meiden uit Scheveningen en meiden uit de Schilderswijk brieven naar elkaar. Op deze manier kunnen de meiden over elkaars leven schrijven en lief en leed met elkaar delen. De bedoeling was dat ze elkaar ook op zouden gaan zoeken, dat is helaas het afgelopen jaar niet gelukt door Corona, maar dat gaan we volgend jaar doen!

Crownies

Bij het Crownies project zetten meiden zich in voor anderen en de leefbaarheid van de wijk. Ook voor de Crowniemeiden was 2020 een uitdagend jaar. Ondanks de beperkende maatregelen hebben de meiden veel activiteiten uit kunnen voeren, zoals brieven en kaarten schrijven voor de bewoners van de Schildershoek, schoonmaakacties op straat, bloembollen planten om de wijk op te vrolijken, geïsoleerde mensen bezoeken, sinterklaas helpen met het inpakken van cadeautjes voor de kinderen en kerstpakketten inpakken voor wijkbewoners.

Wensen van de Crownie meiden

In samenwerking met MOVE project en Masterpeace hebben de meiden nagedacht over hun wensen voor de wijk:

We zijn trots op onze Crowniemeiden, de toekomst van de Schilderswijk!

"Ik ben super blij met de meidenclub. Er is zoveel plezier en gezelligheid. We doen van alles zoals film kijken, koken, maar ook praten we veel." Sinds kleins af aan zie ik De Mussen als een huis van mij. "

Imran 14 jaar

TIENERS & JONGEREN

Jongerenwerkers begeleiden tieners en jongeren naar volwassenheid en actief burgerschap. De jongerenwerkers die werkzaam zijn in De Mussen staan dicht bij de leefwereld van de jongeren. Zij leggen contact met jongeren op straat, op pleintjes, op school, op sociale media en op andere plekken waar jongeren samenkomen. Zij staan ook in contact met de ouders van de tieners en jongeren. Naast het bieden van een positieve vrijetijdsbesteding stimuleren en ondersteunen de jongerenwerkers de persoonlijke en sociale ontwikkeling van jongeren. Zij zijn een rolmodel en stimuleren jongeren om hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen en helpen hen bij het opbouwen van een sociaal netwerk. Ook kunnen jongeren bij de jongerenwerkers terecht met vragen over school, werk en andere belangrijke zaken in hun leven. Zo worden tieners door de jongerenwerkers begeleid in de overgang naar het voorgezet onderwijs en hebben jongerenwerkers het afgelopen jaar verschillende jongeren begeleid naar een (bij)baan.

"Bij De Mussen kan ik al mijn vrienden ontmoeten en mee chillen"

**In 2020 hebben ruim
150 tieners en jongeren deelgenomen
aan diverse activiteiten.**

Jongerenwerk ten tijde van corona

Voor jongeren is het voor hun sociale en emotionele ontwikkeling van groot belang dat zij andere jongeren kunnen ontmoeten. De beperkende maatregelen van de lockdowns hadden dan ook een grote impact op hen. Het viel hen zwaar dat de scholen en het buurtcentrum dicht waren, dat ze niet konden sporten en ook op straat niet in een groepje bij elkaar konden komen. Tijdens de lockdowns legden de jongerenwerkers contact met jongeren op straat of via de sociale media. Zij ondersteunden de jongeren en gaven hen informatie over COVID en de noodzaak van de maatregelen. Hierbij werkten ze ook nauw samen met de wijkagenten. Bij calamiteiten in de wijk, zoals de rellen in de zomer, hebben de jongerenwerkers zich ingezet op straat om in gesprek te gaan met jongeren en naar huis te sturen, om zo de overlast te verminderen. Jongerenwerkers bezorgden met jongeren maaltijden en

deden boodschappen voor kwetsbare wijkbewoners. Daarnaast deden zij mee aan diverse voorlichtingscampagnes over COVID in de wijk. Jongeren waren héél blij toen de maatregelen werden versoepeld en zij elkaar weer konden ontmoeten bij De Mussen. Tijdens de tweede lockdown zijn we open geweest voor kwetsbare jongeren.

LSR cursus

In 2020 hebben we 8 jongeren uit de wijk opgeleid tot Leiders Sportieve Recreatie (LSR). Met dit diploma zijn jongeren bevoegd om zelfstandig een groep kinderen te begeleiden. Met dit certificaat kunnen de jongeren bij De Mussen het jeugdteam ondersteunen bij de kindervakantieweken. Elk jaar is er een wachtlijst van kinderen voor deze activiteiten, omdat er te weinig medewerkers zijn om alle kinderen op te vangen. We zijn dus heel blij met deze extra ondersteuning van jongeren uit de wijk!

WELKE ACTIVITEITEN ZIJN ER VOOR TIENERS EN JONGEREN?

- In de jongerensoos kunnen jongeren elkaar ontmoeten en verschillende activiteiten ondernemen
- Kookworkshops waar tieners lekkere en gezonde gerechten leren koken
- Diverse sportactiviteiten
- Elke vakantie is er een uitdagend vakantieprogramma
- Hoogtepunt van het jaar is het kamp
- Jongeren doen mee aan het Crownie programma.

VOLWASSENEN / OUDERS

PARTICIPATIE

Ook voor volwassenen in de Schilderswijk is De Mussen een plek waar zij elkaar kunnen ontmoeten en zich kunnen ontwikkelen.

Participatieladder

Als leidraad bij onze methodiek wordt de participatieladder gehanteerd. Elke trede van de ladder staat voor een bepaalde mate van participatie. De bedoeling is dat wijkbewoners door deelname aan activiteiten bij De Mussen stijgen op de participatieladder.

Wijkbewoners komen (bijvoorbeeld via de Schilderswijk Moeders) naar De Mussen om anderen te ontmoeten en doorbreken hiermee hun

In 2020 hebben ruim 1200 volwassenen deelgenomen aan diverse activiteiten en cursussen.

isolement (van trede 1 naar trede 2). Daarna gaan mensen cursussen volgen (trede 3) en vaak ook vrijwilligerswerk doen (trede 4). Sommige vrijwilligers worden via de Stip-regeling medewerker van De Mussen (trede 5) en/of anderen vinden via Werkplaats De Mussen betaald werk (trede 6). Op deze manier levert De Mussen een bijdrage aan de sociale en economische zelfredzaamheid van wijkbewoners.

Door COVID zijn het afgelopen jaar veel activiteiten en programma's voor volwassenen niet doorgegaan of hebben online

plaats gevonden. Zo was er met kerst een online kerstdiner waar 440 bewoners thuis, met online begeleiding van chef-kok Moska een heerlijke kerstmaaltijd bereidden en aan mooi gedekte tafels dineerden. Zo waren we toch samen in Kerst-Coronatijd!

CURSUSAANBOD

Voor sommige vrouwen is de deelname aan één van de cursussen in De Mussen een eerste stap om buitenshuis activiteiten te ondernemen. Door de coronamaatregelen hebben het afgelopen jaar uitsluitend de Nederlandse les online en de fietslessen buiten doorgang kunnen vinden.

6 Betaald werk

5 Betaald werk met ondersteuning

4 Onbetaald werk

3 Deelname georganiseerde activiteiten

2 Sociale contacten buitenshuis

1 Geïsoleerd

Changelab

Voor het Taal in de Buurt programma van de gemeente Den Haag geeft De Mussen Nederlandse taalles op A1-A2 niveau. Het doel van het programma is dat cursisten na het behalen van hun certificaat doorstromen naar andere aanbieders buiten de Schilderswijk. Ervaring leert dat cursisten dit, om uiteenlopende redenen, niet doen en na de cursus bij De Mussen geen les meer nemen. Om erachter te komen wat de behoefte is van de cursisten, is in november een tweede online Changelab georganiseerd met zowel cursisten als taalaanbieders en beleidsmakers. Het resultaat hiervan is dat De Mussen en het ROC Mondriaan voornemens zijn om in 2021 te gaan samenwerken om het taalaanbod in De Mussen uit te breiden met A2 tot B1 niveau.

VOORLICHTING

Kennissalon en Ontbijt Je Wijs

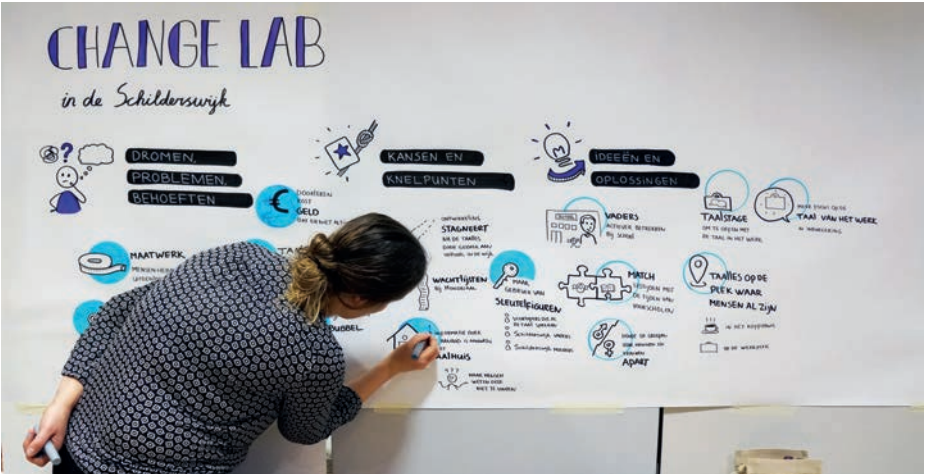
Zowel bij De Mussen als op de Prinses Ireneschool wordt wekelijks een kennissalon georganiseerd die wordt bezocht door ruim 60 vrouwen. Elke maand komen er ruim 100 vrouwen naar De Mussen voor een ontbijtbijeenkomst. Tijdens de lockdowns werden de bijeenkomsten via Zoom gehouden. In de Kennissalons en bij Ontbijt je Wijs kunnen vrouwen informatie krijgen over actuele maatschappelijke thema's die voor hen van belang zijn en deze met elkaar bespreken. Regelmatig komt er een gastspreker op bezoek. Door de positieve sfeer kunnen vrouwen met elkaar in gesprek gaan over soms lastige thema's en taboes. Het afgelopen jaar zijn de volgende thema's behandeld: financiële onafhankelijkheid, verslaving, stress, balans en acceptatie. Ook allerlei onderwerpen rondom opvoeding en ontwikkeling van kinderen hebben aandacht gekregen zoals sociale media, seksuele opvoeding, sexting en grenzen stellen.

OPVOEDINGSONDERSTEUNING

Voor ouders in de Schilderswijk is het niet altijd gemakkelijk om hun kinderen op te voeden. In veel gezinnen is er sprake van meerdere problematieken zoals armoede, schulden, werkloosheid, kleine behuizing, huiselijk geweld, ziekte, etc. Daarnaast komen de culturele codes van de gezinnen thuis niet altijd overeen met hetgeen kinderen meekrijgen op school en op straat.

Er is niet altijd sprake van een goede communicatie tussen kinderen en ouders, ouders hebben soms geen weet van de leefwereld van hun kinderen of weten te weinig van de samenleving waarin hun kinderen opgroeien. Medewerkers van De Mussen ondersteunen ouders bij opvoedingsvragen, zowel individueel als in groepsverband.

Opvoedcoach

Ondanks de aanwezige problematiek in gezinnen wordt er in de Schilderswijk relatief weinig ondersteuning gevraagd bij hulpverlenende instellingen in de eerste lijn. Oorzaken hiervoor zijn velerlei; wijkbewoners kennen de weg niet, spreken de taal onvoldoende, er is sprake van een cultuurbarrière of van schaamte, taboe, wantrouwen en angst.

Hierdoor kunnen problemen uit de hand lopen en ernstiger worden, waardoor het beroep op tweedelijns hulpverlening relatief vaker voorkomt. Om de toegankelijkheid van de hulpverlening voor gezinnen in de wijk te vergroten is De Mussen het afgelopen jaar, in samenwerking met de dienst JMO van de gemeente Den Haag, gestart met een pilot

"Toegankelijke Jeugdhulp". In het kader van dit project is er bij De Mussen, in de leefwereld van de gezinnen, een opvoedcoach aangesteld. Ouders kunnen haar benaderen bij opvoedvragen. Zij ging met hen in gesprek en gaf hen tips en adviezen. Bij zwaardere problematiek zorgde zij voor een warme overdracht naar een professional van het CJG. Daarnaast signaleerde de opvoedcoach problemen bij de kinderen die de jeugdactiviteiten van De Mussen bezochten. Ze sprak hierover met ouders en zorgde, indien nodig, voor adequate hulp.

Week van de opvoeding

Tijdens de landelijke week van de Opvoeding wordt in De Mussen extra aandacht gegeven aan opvoeden en ouderschap. Dit jaar gingen ouders en professionals met elkaar in gesprek over het thema 'staan en opvallen'. Opvoeden kan, helemaal in coronatijd, een uitdaging zijn voor ouders en gaat ook met vallen en opstaan. Bij De Mussen zijn er tijdens de week van de opvoeding vier online en live

bijeenkomsten georganiseerd, waar ouders met elkaar en professionals verschillende stellingen bespraken over opvoeding van kinderen.

Scholenmarkt

Hoe kies je een goede school voor je kind na de basisschool? Om kinderen uit groep 7 en 8 en hun ouders te ondersteunen bij hun schoolkeuze organiseert De Mussen jaarlijks een scholenmarkt, waar docenten en leerlingen van tientallen middelbare scholen uit Den Haag zich kunnen presenteren. In verband met Corona kon de jaarlijkse scholenmarkt dit jaar helaas niet doorgaan.

Er is daarom tijdens Ontbijt je Wijs één voorlichtingsbijeenkomst geweest over het schoolsysteem en schoolkeuze. Daarna zijn er drie Zoombijeenkomsten geweest waar het onderwerp werd uitgediept. Daarnaast konden ouders online ook individueel advies en ondersteuning krijgen bij het maken van een schoolkeuze voor hun kind.

DE SCHILDERSWIJK MOEDERS – van klacht naar kracht

De Schilderswijk Moeders zijn getrainde moeders uit de wijk die andere moeders ondersteunen bij kleine en grote problemen en hen activeren om deel te nemen aan de samenleving. In 2020 bestond het team van de Schilderswijk Moeders uit 21 vrouwen, waarvan er 7 werkzaam waren in een STIP baan. De kracht van het team is de diverse achtergrond. De vrouwen hebben hun wortels in de Marokkaanse,

Somalische, Turkse, Surinaamse, Soedanese, Tunesische, Burundische, Eritrese, Caribische en Antilliaanse gemeenschap in de Schilderswijk.

De Schilderswijk Moeders zetten hun kennis en ervaringsdeskundigheid in om andere vrouwen te bereiken en hen op weg te helpen naar zelfstandigheid of zelfredzaamheid.

Zij werken hierbij nauw samen met bestaande organisaties, netwerken en verbanden in de Schilderswijk. De Schilderswijk Moeders houden tweemaal per week een spreekuur en bezoeken gezinnen aan huis. Zij komen dus letterlijk achter voordeuren waar de reguliere hulpverlening veelal niet komt. Dit maakt dat zij een belangrijke signalerende functie hebben en een brug zijn naar de hulpverlenende instanties. Daarnaast schakelen deze instanties de Schilderswijk Moeders ook in om extra ondersteuning te bieden aan hun cliënten.

Het project is bewezen effectief: het is in 2017 onderzocht door het Kennisinstituut Integratie en Samenleving (KIS) van het Verweij Jonker instituut en Movisie. In de publicatie 'Bereikt en geholpen' is één van de conclusies van de onderzoekers dat 'de Schilderswijk Moeders met hun inzet een positieve maatschappelijke meerwaarde leveren, waarbij de kosten meer dan worden gecompenseerd door de baten'.

De Schilderswijk Moeders in 2020

In 2020 hebben de Schilderswijk Moeders 659 vrouwen ondersteund, waarvan er bij 451 vrouwen sprake was van langdurig contact. In 2020 is de training voor vertrouwenspersoon gestart voor 6 nieuwe Schilderswijk Moeders. Deze nieuwe Schilderswijk Moeders zullen in de loop van 2021 volwaardig mee gaan draaien in het team.

MET KINDEREN OP STRAAT

Mevrouw A. is uitgehuwelijkt op haar 17e. Op haar 18e kreeg zij haar eerste kind en kort hierna haar 2e kind. Zij heeft haar school nooit mogen afmaken. Haar partner heeft de huur van het huis na een ruzie opgezegd zonder dit met haar te overleggen of haar dit te laten weten. Daarna heeft hij zijn koffers gepakt en belandde zij met 2 kinderen op straat, zonder inkomen of onderdak. Ik heb een inzamelingsactie gestart voor de huur en een startkapitaal voor de inrichting en via een makelaar een huurhuis gevonden waar ze met haar 2 kinderen op dit moment woont.

Schilderswijk Moeder

Schilderswijk Moeders in coronatijd

De coronamaatregelen hadden een grote impact op de gezinnen in de Schilderswijk. Een lockdown op een bovenwoning kan lastig zijn voor alle gezinsleden. Kinderen kregen opeens online lessen thuis. Niet alle ouders zijn bij machte om hun kinderen hierbij te helpen. De meeste huishoudens beschikten slechts over één pc, wat lastig was met meerdere kinderen. Sommige gezinnen hadden helemaal geen pc of laptop.

Veel arbeidscontracten werden niet verlengd, waardoor gezinnen in financiële problemen kwamen. Door alle problematiek was er meer sprake dan voorheen van huiselijk geweld.

Er werd het afgelopen jaar dan ook een groot beroep gedaan op de ondersteuning van de Schilderswijk Moeders. Zij regelden laptops voor het thuisonderwijs, verwezen ouders en kinderen door naar de huiswerkbegeleiding en de opvoedcoach. Ze hielden contact met wijkbewoners en brachten maaltijden naar de kwetsbaren en ouderen. Ze ondersteunden vrouwen bij huiselijk geweld en verwezen gezinnen door naar de schuldhulpverlening.

Een aantal Schilderswijk Moeders had het zelf ook zwaar tijdens deze periode. Zo verloren sommigen dierbaren aan corona. Desalniettemin zijn zij onverminderd doorgegaan met de ondersteuning van wijkbewoners.

44

Samen Schilderswijk: de juiste zorg op de juiste plek

Bij veel gezinnen in de Schilderswijk is er sprake van multiproblematiek, echter veel gezinnen zijn niet in beeld bij de reguliere hulpverlenende instellingen. De kloof tussen de leefwereld van deze gezinnen en de systeemwereld van de hulpverlenende instellingen is helaas nog steeds erg groot, waardoor juist gezinnen die de meeste zorg nodig hebben, deze niet of veel te laat ontvangen. Om allerlei redenen ervaren veel ouders in de wijk drempels bij het zoeken en aanvaarden van hulp bij reguliere hulpverlenende instellingen. Er kan bijvoorbeeld sprake zijn van een taalbarrière, cultuurverschil, gebrek aan digitale vaardigheden maar bovenal van onbekendheid, wantrouwen en angst.

fotograaf Remco de Waal

BEGELEIDING DOOR EEN SCHILDERSWIJK MOEDER TIJDENS DE LOCKDOWN

Mevrouw Z. is 53 jaar en moeder van drie kinderen; één is er overleden en twee zijn er uit huis. Zij is pas drie jaar in Nederland en komt uit Syrië.

Sinds zij haar kind heeft verloren gaat het niet goed met haar, zij zit in een diepe depressie. Bij haar thuis zitten al haar gordijnen dicht en ze ligt veel in bed. Ik voer veel gesprekken met haar zodat zij wat positiever wordt. Het ging een tijdje wat beter en zij kwam meer buiten.

Sinds corona gaat het weer slechter met haar omdat zij zich eenzaam voelt. Ik probeer haar daar weer uit te krijgen door haar vaak te bellen. Zij geeft zelf ook aan dat zij er behoefte aan heeft om met mij te praten. Ik neem haar regelmatig mee naar buiten zodat zij dan met mij kan praten en zo ook meteen wat frisse lucht pakt.

Schilderswijk Moeder

45

Hierdoor lopen problemen uit de hand en is in een later stadium zwaardere en duurdere hulpverlening noodzakelijk.

De Schilderswijk Moeders zijn ervaringsdeskundigen, zij genieten een groot vertrouwen in de wijk en hebben een onafhankelijke en informele positie. Hierdoor wordt aan hen veelal wél om steun gevraagd bij ingewikkelde problematiek in gezinnen. Sinds de start van het project wordt er door de Schilderswijk Moeders informeel samengewerkt met diverse organisaties en instellingen. De deskundigheid van hulpverleners en de ervaringsdeskundigheid van de moeders versterken elkaar bij de ondersteuning van de gezinnen in de wijk.

Om deze samenwerking te formaliseren zijn we, met een startimpuls van ZonMw, gestart met het project Samen Schilderswijk; de Juiste Zorg op de Juiste Plek. Tien formele hulpverlenende instellingen werkten hierbij samen met twee informele organisaties, waaronder de Schilderswijk Moeders. Het afgelopen jaar werd er gewerkt aan een gezamenlijke visie en aanpak en werden er samenwerkingsafspraken gemaakt. Alles met het doel: er gezamenlijk voor zorgen dat moeilijk bereikbare gezinnen in de Schilderswijk tijdig de juiste zorg kunnen krijgen.

...Sinds 2016 was ik werkzaam bij De Mussen als Schilderswijk Moeder en ben ik uitgebloeid tot de persoon die ik nu ben. Hiervoor was ik een beetje in zelfisolatie, ik durfde niet veel en was bang om gesprekken te voeren met mensen om mij heen.

Op deze manier kon ik verbergen dat ik depressief was, me onderdrukt voelde en veel zorgen had. Ik heb de samenwerking met mijn collega's en begeleiders als een nieuw huis en nieuwe familie ervaren. Door naar elkaars verhalen te luisteren zag ik dat we veel gemeen hadden. Soms hebben we gelachen en soms samen gehuild en dit maakte het verdriet dragelijker. Helaas ga ik binnenkort verhuizen en stop ik als Schilderswijk Moeder.

Ik zal nooit vergeten wat ik in deze 5 jaar allemaal heb geleerd met de trainingen en bijeenkomsten. Ik zal mijn begeleiders en natuurlijk mijn lieve zusters nooit vergeten. Met pijn in mijn hart en een brok in mijn keel moet ik onze aan elkaar gehechte ketting verlaten.

Maar wat ik als Schilderswijk Moeder heb geleerd zal ik ook in mijn nieuwe woonplaats voortzetten. Ik zal me niet weerhouden als ik een persoon zie die hulp nodig heeft, ook al is het een luisterend oor of als tolk: mijn steun zal er zijn. Ik ben voor altijd en overal een Schilderswijk Moeder.

Afscheidsbrief van een Schilderswijk Moeder

Duo Coaching

Om de toegankelijkheid van Jeugdhulp te vergroten zijn we daarnaast het afgelopen jaar met de dienst JMO van de gemeente Den Haag gestart met de pilot duo coaching. De dienst JMO had aangegeven dat zij in onvoldoende mate en vaak niet op tijd gezinnen in de Schilderswijk kon bereiken. Om dat beter te laten verlopen is er een samenwerking gestart tussen de formele hulpverleners van de JMO en de informele hulpverleners van het project Schilderswijk Moeders. In plaats van 2

hulpverleners van de JMO werden zes gezinnen in de Schilderswijk in deze pilot bezocht en begeleid door een professional van de JMO én een Schilderswijk Moeder. De eerste resultaten zijn positief te noemen. Alle partijen zijn tevreden met de gesprekken en de hulp die hieruit voortkomt. Gezinnen worden tijdiger bereikt en beter geholpen. Schilderswijk Moeders en Jeugdhulpverleners leren van elkaars ervaring en expertise.

WERKPLAATS DE MUSSEN

– van wens naar werk

Te veel bewoners in de wijk hebben, door diverse oorzaken, een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Hierbij valt te denken aan het ontbreken van een startkwalificatie of een goed netwerk, onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal, traditionele rolpatronen, maar ook discriminatie op de arbeidsmarkt. Door de hoge werkloosheid in de wijk leven veel gezinnen in armoede. Onderzoek heeft aangetoond dat armoede veel stress en psychosomatische

klachten geeft en kinderen die in armoede opgroeien beginnen het leven vaak met achterstand. Om deze reden is De Mussen een aantal jaren geleden, met steun van het Europese Interreg programma, met de Werkplaats gestart.

Bij de Werkplaats geven getrainde vrijwilligers (mentoren) ondersteuning aan werkloze wijkbewoners (mentees) in hun zoektocht naar werk.

48

49

Samen onderzoeken zij waar de kansen liggen, welke voorbereiding er nodig is, bereiden zij sollicitaties voor en speuren de arbeidsmarkt af naar passende vacatures. Het netwerk en de ervaring van de mentor vormt daarbij de steun in de rug voor wijkbewoners. Doordat iedere mentor slechts één, in enkele gevallen twee, wijkbewoner tegelijkertijd begeleidt, kan maatwerk worden geleverd.

Ook het feit dat De Mussen passende kinderopvang kan aanbieden draagt bij aan het succes van De Werkplaats. Naast de mentoraattrajecten kan de Werkplaats bewoners uit de wijk ook direct bemiddelen naar werk. Hiervoor is er intensieve samenwerking met een aantal grote bedrijven in de stad, zoals Post NL, schoonmaak- en thuiszorgorganisaties.

Met name vrouwen kloppen aan voor ondersteuning bij de Werkplaats. Indien zij een baan vinden stijgt het gezinsinkomen. Op deze manier draagt de Werkplaats ook bij aan armoedebestrijding in de Schilderswijk. Daarnaast hebben vrouwen die werken vaak een stevigere positie in het gezin en fungeren zij als rolmodellen voor andere vrouwen in de wijk.

Het afgelopen jaar hebben we in het kader van het GAK programma 'een nieuw Bestaan een nieuwe baan' extra

aandacht gegeven aan de groep nieuwkomers-vluchtelingen. Juist voor deze groep is het van groot belang dat zij na hun vlucht, via werk een nieuw bestaan op kunnen bouwen. Bij de Werkplaats ontmoeten mensen met een heel verschillende achtergrond elkaar en gaan 'zand en veen' een intensieve relatie met elkaar aan, hetgeen van waarde is in een gesegregerde stad als Den Haag.

De lockdowns en de herhaaldelijke sluiting van De Mussen en de restricties op bijeenkomsten hebben helaas in 2020 een

50

51

stempel gedrukt op de resultaten van de Werkplaats. Gedurende het jaar hebben 47 wijkbewoners om ondersteuning gevraagd bij het zoeken naar werk. Er waren 26 mentoren verbonden aan de Werkplaats en er hebben 23 mentoraattrajecten plaats gevonden. Gedurende het jaar zijn er 21 mensen uitgestroomd: 19 naar betaald werk, 1 naar een opleiding, 1 naar een STIPbaan.

VADERCENTRUM

– voor mannen in de wijk

Van oudsher richt het welzijnswerk zich op kinderen, jongeren en vrouwen. Maar voor welzijn en geluk van gezinnen is het van belang dat ook mannen mogelijkheden aangeboden krijgen om zich te ontwikkelen. Met steun van het Europese Interreg programma is De Mussen in 2017 gestart met het Vadercentrum. Doel van het Vadercentrum is het bevorderen van mentale en fysieke gezondheid van mannen in de Schilderswijk.

52

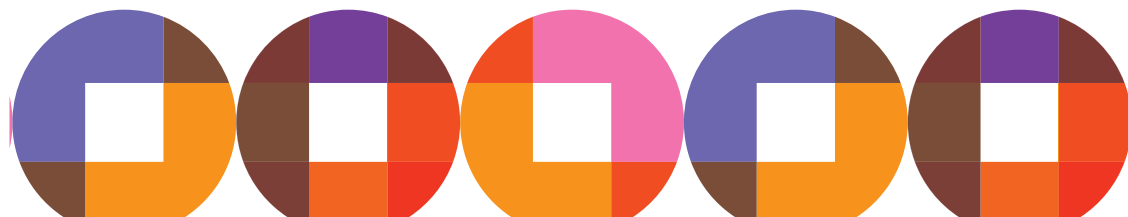
Helaas hadden de beperkende maatregelen in verband met COVID ook zijn weerslag op de activiteiten en het bereik van het Vadercentrum. Grote delen van het jaar konden de sportactiviteiten en groepsbijeenkomsten niet door gaan. In plaats daarvan hebben we een telefonische hulplijn opgezet waar mannen terecht konden met vragen, hier hebben ruim 90 mannen gebruik van gemaakt.

53

Met de ambassadeurs zijn er maaltijden bezorgd aan kwetsbare wijkbewoners. Op ons online Mussen Community kanaal stonden filmpjes met voorlichting, adviezen en sportlessen voor mannen. Wanneer de maatregelen het toelieten hebben we in De Mussen

voorlichtingsbijeenkomsten over opvoeding voor vaders georganiseerd. Ook was er een bijeenkomst over COVID en de impact van de maatregelen op het gezin. Alle avonden waren bezocht door (het maximale toegestane) 30 wijkbewoners.

BUURTSPOORTVERENIGING DE MUSSEN

– samen sporten in de buurt

In de Schilderswijk is er ook sprake van In In de Schilderswijk is er ook sprake van gezondheidsachterstand. Een ruime meerderheid van de wijkbewoners (74%) heeft meer dan één chronische ziekte. Veel bewoners kampen met overgewicht (66% van de volwassenen, 32% van de kinderen) en slechts 55% van de wijkbewoners voldoet aan de landelijke beweegnorm. In de wijk zijn geen sportvelden en nauwelijks sportverenigingen te vinden.

Op wijkniveau draagt sportparticipatie, zowel deelname aan sport als het participeren in de organisatie en uitvoering van sportieve activiteiten, bij aan de sociale cohesie en het realiseren van een prettige wijk waar ouders hun kinderen veilig buiten kunnen laten spelen.

Buurtsportvereniging De Mussen heeft het afgelopen jaar ruim 500 leden ingeschreven.

54

55

Uit onderzoek blijkt zelfs dat het achterblijven van sportieve activiteiten in de wijk, het risico op jeugdcriminaliteit en jongerenoverlast verhoogt.

Om sportdeelname in de wijk te bevorderen heeft De Mussen een aantal jaren geleden Buurtsportvereniging De Mussen (stichting Buurtsport De Mussen) opgericht. De Buurtsport Vereniging (BSV) biedt laagdrempelig sportaanbod voor bewoners van de Schilderswijk. Sporten bij BSV De Mussen is veel meer dan slechts een les bezoeken; het is letterlijk en figuurlijk in beweging komen, beter in je vel gaan zitten, contacten maken en je burens en buurt leren kennen.

In 2020 had de BSV ruim 500 leden, waarvan 200 volwassenen. In totaal bood de BSV 47 uur per week een veelzijdig sportprogramma voor jong en oud. De sport- en beweegactiviteiten vonden plaats op vier locaties in de wijk: De Mussen, leefstijlcentrum Wow, sportcentrum de Houtzagerij en sporthal Oranjeplein.

Ik ben veel aan het sporten thuis met jullie filmpjes, maar wil wel weer heel graag in het echt komen sporten

Jip – 15 jaar

In januari werd het sporttenue van BSV De Mussen voor de jeugd gelanceerd. Dankzij Stichting Leergeld konden we dat aan kinderen van ouders met een minimum inkomen, kosteloos aanbieden. Uiteraard waren de coronamaatregelen van invloed op het sportaanbod. Tijdens de lockdowns kon de BSV geen activiteiten aanbieden.

De buurtsportcoaches hebben toen met de sportdocenten en vrijwilligers instructiefilmpjes gemaakt voor het Mussen Community kanaal, waarmee de leden werden uitgedaagd om thuis te blijven bewegen. Toen buitensporten weer werd toegestaan, hebben we het sport- en beweegaanbod meteen naar de verschillende pleinen buiten verplaatst. Elke dag kon de jeugd hieraan deelnemen.

Aan het begin van het nieuwe sportseizoen werd er een groot sport- en beweeg openingsfeest organiseren met zwemvereniging MAR en ADO in de Maatschappij. Helaas sloeg corona daarna in de Schilderswijk weer toe en waren we genoodzaakt om tot eind december weer geheel te stoppen met alle activiteiten.

Buurtsportcoaches

Bij De Mussen zijn twee buurtsportcoaches actief. Zij organiseren de activiteiten in de BSV, motiveren inactieve wijkbewoners om te gaan bewegen en onderhouden contacten met sportverenigingen en partners in de wijk, waaronder de gezondheidscentra.

'Ik ben erg blij dat ik bij de BSV kan bewegen, want ik kan nu beter omgaan met stress en mijn conditie is vooruit gegaan'

Mevrouw F. 41 jaar

STEUN VOOR DE MUSSEN

Het werk van Meester de Bruin werd bijna een eeuw geleden mogelijk gemaakt door de steun van de Haagse Burgerij. Anno 2020 is de steun van fondsen, serviceclubs, burgers en bedrijven voor De Mussen nog steeds van groot belang! Met financiële ondersteuning en vrijwillige inzet kunnen succesvolle activiteiten behouden blijven en nieuwe activiteiten worden ontwikkeld.

Fondsen

Lokale, nationale en Europese fondsen ondersteunden De Mussen in 2020. Hierdoor konden nieuwe projecten doorgang vinden. Wij zijn alle fondsen hiervoor zeer erkentelijk!

Steun van donateurs en Haagse bedrijven aan de Talententent!

Ook in 2020 werd het talentontwikkelingsprogramma de Talententent! ondersteund door tal van donateurs, serviceclubs en bedrijven.

OOK U KUNT DE MUSSEN STEUNEN!

Als vrijwilliger of met een donatie.

Kijk voor de verschillende mogelijkheden op onze site:
www.demussen.nl

DE MUSSEN

BALANS

Balans per 31 december 2020 (na resultaatverwerking)

Activa	31 december 2020	31 december 2019
Vlottende activa		
Vorderingen	€ 522.439	€ 477.105
Nog te ontvangen subsidies, bijdragen en subsidies	€ 720.422	€ 356.565
Liquide middelen	€ 90.177	€ 175.377
	€ 1.333.038	€ 1.009.048
	€ 1.333.038	€ 1.009.048

Passiva	31 december 2020	31 december 2019
Stichtingsvermogen	€ 44.891	€ 24.850
Kortlopende schulden		
Crediteuren	€ 36.651	€ 42.262
Belastingen, premies en sociale verzekeringen	€ 91.044	€ 77.281
Terugbetalingsverplichting subsidies en nog te besteden subsidies	€ 126.016	€ 176.324
Overige schulden en overlopende passiva	€ 1.034.436	€ 688.333
	€ 1.288.147	€ 984.199
	€ 1.333.038	€ 1.009.048

DE MUSSEN BALANS

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2020	2019
Baten		
Subsidies Gem. Den Haag	€ 1.104.927	€ 1.000.674
Overige projectsubsidies	€ 862.510	€ 597.686
Overige baten	€ 131.476	€ 238.780
	€ 2.098.913	€ 1.837.140
Lasten		
Personeelskosten	€ 1.141.947	€ 983.344
Huisvestingskosten	€ 313.066	€ 333.024
Organisatiekosten	€ 90.555	€ 77.230
Activiteits-/projectkosten	€ 533.179	€ 464.380
Overige baten en lasten	€ 125	€ -797
	€ 2.078.872	€ 1.857.181
Resultaat	€ 20.041	€ -20.041

Hoefkade 602
2526 CM Den Haag

t (070) 388 87 00

info@demussen.nl
www.demussen.nl

